

Mennesker på en strand

Om Solveig Moas nyeste malerier

Af Tom Jørgensen, kunstanmelder på Jyllands Posten, redaktør af Kunstavisen

Det er sommer, og folk ligger på stranden. Der brunes hud, der leges, spises, drikkes og hygges.

Alt er imidlertid ikke, som man ville forvente i ”normale” strandbilleder.

Det er ikke så meget det, at Solveig Moa maler sine billeder i en flimrende impressionistisk stil, hvor konturene flyder ud. Det er mere det, at nogle andre elementer sniger sig ind: truende skyer, mørke skygger og en farveskala, hvor friske lyseblå og citrongule kulører får modspil af sortlilla og gråblå toner. Toner, der virker molagtige i hele denne durstemning og, hvis man er en følsom sjæl, godt kan få det til at risle lidt koldt ned ad ryggen.

Ikke, at det er pessimistiske billeder, Solveig Moa maler. Der er ingen undergangsstemning at finde her. Det er mere, som om hun interesserer sig for overgangszonerne. Malerisk set i de subtile overgange mellem figuration og abstraktion, i tematisk forstand mellem lys og mørke, orden og kaos, glæde og sorg og, ja, liv og død.

To vigtige malerier kan illustrere dette.

Det legemsstore ”Hip hip” er åbenlyst en reference til P.S. Krøyers ikoniske ”Hip hip hurra!” fra 1888, hvor vi ser festglade kunstnere med følge i et sommerligt Skagen.

Også i Solveig Moas udgave løftes der glas, men stemningen er her mere adspredt. Ikke alle er lige koncentrerede om skåltalen. Der snakkes indbyrdes, ikke helt høfligt, og nogle af gæsterne synes at sidde sådan lidt tavse og indadvendte. Er Krøyers billede et postulat om bohèmers evige livsglæde, er det moderne maleri en nøgtern registrering af de faktiske forhold. At der altid vil være slanger i paradiset.

Det er så én ting. Kombineret med det faktum, at de kolde toner i dette billede får en mere fremtrædende plads end de varme – også selvom scenen er sat i den sene eftermiddags mere dæmpede lys – gør, at vi aner et mønster. Det er, som om Solveig Moa viser lykken og glæden som fænomener, der kan forsvinde som dug for solen. Ja, mere end det, som om hun vil demonstrere, at lys og mørke og liv og død er gensidigt afhængige af hinanden. At man ikke tale om det ene, uden i samme åndedrag at fokusere på det andet.

Lad os se på et andet billede. Et billede, der, hvis man ikke kendte titlen, bare ville være et normalt strandbillede: en kvinde i badedragt siddende halvvejs op og nydende solen, mens hendes mand/kæreste ligger på et tæppe ved siden af. Billedet hedder imidlertid "Vanitas", og med det in mente er det faktisk, som om mandens hoved danner et blåsort kranium. Har man først set det, er kontrasten mellem de gule og himmelblå partier og de sorte og violette ikke bare et teknisk spørgsmål om lys og skygge. Kontrasten bliver symbolsk antydende visheden om, at livet er flygtigt, og at glæder kan blive til sorger.

Igen, det er ikke et spørgsmål om optimisme versus pessimisme. Solveig Moa er interesseret i tilstanden imellem de to poler. Grænsezonen mellem lyset og mørket i både bogstavelig og overført forstand. Den flydende overgang, hvor livet ses som værende i en skrøbelig balance. Moralen kunne være som i Radiserne, hvor den altid tungsindige Søren Brun siger "En dag skal vi alle dø", hvorefter Nuser svarer: "Ja, men alle de andre dage skal vi ikke."

Og er man ikke overbevist om dette, har man altid *maleren* Solveig Moas kunstneriske løsning: med sanselige, nænsomme og fintfølede penselstrøg at give betragteren en stofflig og vibrerende fornemmelse, der næsten virker fysisk. Noget godt maleri har kunnet alle dage. Og Solveig Moa er en rigtig god maler.